

Андрэй Хадановіч

Сто лі 100ў на tut.by

**Кнігарня
Наша Ніва**

**Менск
Логвінаў
2007**

У кнізе сабраныя вершы, напісаныя збольшага ўвосень і ўзімку 2004 году й дапоўненыя пазьнейшымі тэкстамі. Дапоўненыя настолькі, што лістоў выйшла болей за сто – прашу прабачэньня ў аматараў круглых лічбаў і шчыра смуткую разам зь імі. Кніга складаецца з чатырох асноўных разьдзелаў, якія можна чытаць запар, а можна – чаргуючы іх з трыма “дывэртывэнтамі”. Апошніх магло й ня быць, але буду рады, калі нехта з чытачоў адужае і іх таксама. Шчыры дзякуй электроннай пошце, безь якой гэтыя лісты маглі б і не напісацца. Кніга прысьвячаецца Т.К., В.М., Дз.М., М.М., М.Ш. і, вядома ж, М.Ш., якія цягнулі ўсё гэта.

А.Х.

Ехаў казачнік-байкер...

Раскажу, хоць людзі ня звыклі –
будуць лаяць: маўляў, маўчы!
Ехаў казачнік на матацыкле.
Без глушыльніка. Уначы.

На ўсёй хуткасьці лётаў у сьне.
Па ім плакаў будынак жоўты...
– Бяць ці не?
– Ды пайшоў ты!..

Зараз будзе яму праблема:
неба ў краткі, адзежа ў паскі!
Бач, разьездзіўся тут бяз шлема
і – бяз каскі! – развозіць казкі!

Лепш паяў бы на старане!
Хто прагнуўся, вельмі сярдзіты.
– Бяць ці не?
– Ды йдзі ты!..

Гэта, ясна, жыдамасон!
І начному госьцю ня радзя.
Лепей бачыць дазволены сон,
лепей слухаць дзяржаўнае радыё!

Бачаць байкі яго ў труне
і славянскі піпал, і балты.
– Бяць ці не?
– Задзяўбаў ты!..

Ды аднойчы знайшоў 9-ты
дом на вуліцы Байкер-стрыт
тут яго і ў будні, і ў сьвяты
слухаць маюць натхненне й спрыт

Не хапала праўды ў мане?
Не хапала байкі – хапай!
– Бяць ці не?
– Тут бай!

1. Мъльная опэра

(верасень 2004)

КАМУНИКАТ.ORG

@@@

Замест намыленай вяроўкі
пішу на “мыла” да сяброўкі,
ня прывід вершаваных мрой,
а мыльнай опэры герой!
Сабе прысуд і панэгірык,
ратунак і сьмяротны вырак,
усё, што міла й што стаміла,
злачынца і судзьдзю – на “мыла”!

КАМУНІКАТ.ORG

@@@

Каб мне першабытны талент – уся пячора
дзівілася б на малюнкi, дзе ўсюды – Вы.
Шанце, нібы тапельцу: ад самага ўчора
да самага сёння глядзеў на Вас – і жывы!

І можна не чырванець – інтэрнэт стрывае
наскальнае шчасьце нахабнага вастрыя.
Як файна, што Вы – прыгожая і жывая!
І недзе – проста жывы – расчулены я.

КАМУНІКАТ.ORG

@@@

Да позеху сумна й сонна...
Ды раптам – праз дождж яко *посуху* –
кrotchць без парасона
каханьне зь першага позеху.

І вось – кожны рух сачу,
куды таму вертухаю!
Ні каліва сну ўваччу,
і болей не пазяхаю.

КАМУНІКАТ.ORG

@@@

Недалёка з гульнямі да бяды,
гульні ж алімпійскія, як рубель:
е2-е4 – і ў тры хады
патапіў трохпалубны карабель.

А яна пад ветразем без вады
адарыла позіркам, як рублём,
кочыла – і ты ад яе хады
патапуў трохпалубным караблём.

КАМУНІКАТ.ORG

@@@

Да поўначы восем хвілін
і трыццаць – да дому.
З імпэтам лятучых цаглін
празь цемру і стому

туды, дзе мой хатні вігвам,
сьвята манітора, –
адстукаць: “Дабранач! Я Вам
лістую з учора”.

КАМУНІКАТ.ORG

@@@

Вы мне прызначалі спатканьне ля КДБ
і на будоўлі новай бібліятэкі,
у чыстым полі, дзе нехта граў на губе,
выцягваў гукі з разьбітай гітарнай дэкі.

І я прыходзіў, і Вы прыходзілі ў час,
спазьніўшыся пунктуальна на паўгадзіны,
як толькі мне здавалася, нібы ў Вас
я верасьнёвым вечарам не адзіны.

Ды ўрэшце яшчэ здалёк пазнаю па хадзе,
і хваляваньне згарае, нібыта ў печцы.
І хай уся дзяржбясьпека адпачываць ідзе,
бо Вы цяпер у бясьпецы і я ў бясьпецы!

@@@

Калі між тлуму людзкога
страху ад самоты зносіць
і побач няма нікога,
хто проста сказаў бы: “досыць”,

складаеш васьмірадкоўе,
бяз думкі, *што* яно значыць:
ня з жарсыцю-мілосыцю-любоўю,
а проста мараю ўбачыць.

КАМУНІКАТ.ORG

@ @ @

Блякнуць знакі Задзяка,
ля гарматы сьпіць ваяка,
сьпіць у келіху каньяк,
сьпіць з ахвяраю маньяк.

Сьпяць машыны ў гаражы,
сьпіць бамжыха на бамжы,
зьбеглі зайкі ўсе ў лясы –
засынай і ты, касы!

Сьпяць вяскоўцы й менчукі,
сьпяць шпрыцы і касякі,
сьпяць у будцы і гнязьдзе,
сьпяць у Крупках і Узьдзе.

На ляту заснула гусь,
дрэмле трактар “Беларусь”,
сьпіць на фабрыцы станок,
сьпяць Ханок і Лучанок.

Сьніцца рыба рыбаку,
мухаморы – грыбніку;
сьніць прапойца – “Двух буслоў”,
Хадановіча – Арлоў.

Засынае родны край.
Ты таксама засынай.
Хутка й любая засьне.
Як заўсёды, безь мяне.

@@@

Вы ўся – бізнэс-лэдзі, а часам палітык.
А я толькі лірык, і збольшага ныцік.

Да позьняга вечара пішаце скаргу:
правоў чалавека ня скінеце з карку.

І я Вам пішу палітычную ноту:
разгневаны ліст пра сваю адзіноту.

Бяз Вашага смутку, што тоіць усьмешку,
ні каліва сэнсу на вуліцах Менску.

Навошта кавярні й нашто кіназалі
бяз словаў, што Вы мне хоць зрэдку казалі?

А горад сьвяткуе чужыя тэракты.
Ці гэтае сьніў ты, ці гэтага праг ты?

Ад колішніх мараў няшмат засталася:
жаўцее лістота, сівее валосьсе.

Спакусьліва сьцелюцца прыцемкі ў парку.
А любая піша чарговую скаргу.

@ @ @

Пішу Вам зь *yahoo* на *tut.by*,
а ў сеціве страйкуе пошта,
не заўважаючы таго, што
Вам дасылаюць “баю-бай!”

Ня я даўмеўся ўпершыню
складаць увечар калыханкі
і слаць іх удалечыню
на адрас да сваёй сяброўкі.

Вам адначасна шлю лісты
й званю па хатнім – не выходзіць,
і зноўку перайсьці на “ты”
мне з Вамі нешта перашкодзіць.

Хтось адарваўся ад зямлі,
камусьці замінае праца,
і з Афрадэтай разабрацца
няма калі.

Ды зноўку не засну ўначы,
Вам калыханку пеючы:
лісты Вам шлю, лісты-Вам-шлю-лі-
сты-Вам-шлю-лі... люлі... люлі...

@@@

Жаба душыць мяне.

Разам зь ёю сяджу ў каляіне.

З гора квасіць?

Ды цяжка знайсці ў Менску бочкавы квас.

Як ня сорамна Вам?

Я вось тут, а Вы там, ва Ўкраіне!

Там хапае красуняў, а тут – хто заменіць мне Вас?

Украінская “кыцька” хіба ж ператворыцца ў “кіску”?

Так і трэба, адным – у Нью-Ёрк, а другім – у Парыж,

трэцім – каву па-венску,

чацьвертым – катлеты па-кіеўску,

а камусь...

Повертайтесь, будь ласка, до Мінську скоріш!

@@@

Ну як выправа й прыезд Вам?
З чым зноўку да нас на ганак?
А я стаў малым прадпрыемствам
па вырабе кальханак,

дзе Вам традыцыйна “выкаю”,
хоць Музе хутка прыесца:
маленькае прадпрыемства
становіцца завялікае.

КАМУНІКАТ.ORG

@ @ @

Ідзе трамвай на Серабранку.
Гляджу – і сэрца халадзе.
Я буду плакацца ў фіранку
зь зялёным колерам надзеі.

Я буду плакацца да ранку,
спаць замінаючы суседзям.
Ідзе трамвай на Серабранку...
Давайце разам не паедзем!

КАМУНІКАТ.ORG

@@@

Кажуць, быццам Шагал так доўга дзяўчыну ў майстэрні
маляваў, што выходзіў – і ў небе бачыў яе.
Ёсьць у показцы гэтай праўдападобнае зерне,
бо, куды б ні глядзеў я, бачу: Вас нестae.

Вы нідзе і паўсюль, і зблыталі даль і блізь мы,
і ня знаю, якое выйсьце абраць найперш:
ці то проста кінучь пісаць мілосныя пісьмы,
ці ўва ўсім вінаватыя Вы, а зусім ня верш.

КАМУНІКАТ.ORG

@ @ @

Не шукаць сэнсу ў кнізе.
Не заснуць на занятку.
Не пісаць Вам пра “гэта”
за мілосны аванс.
Верасьнёвай адлізе
я ня верыў спачатку –
веру ў бабіна лета,
што прыходзіць бяз Вас.

Болей музыкі ў словах.
Меней слоў пад гітару.
Не хадзіць па карнізе
ні наяве, ні ў сьне.
Не заблытацца ў ловах
на прыўкрасную мару:
верасьнёвай адлізе
хопіць спраў безь мяне.

КАМУНІКАТ.ORG

@@@

У асеньнім ветры лавірую
за апошняй летняй гадзінаю.
Павукі зь верасьнёвага выраю
мне казычуць нос павуцінаю,

да сябе запрашаюць гасыцінна.
Пажайцельх лістоў – цэлы том.
А сусьветная павуціна
не казыча Вашым лістом.

КАМУНІКАТ.ORG

@ @ @

Каб Вы былі навучэнкай і лезьлі штодня пад колы,
усяго за крок ад пешаходнага пераходу,
я зьяўляўся б і Вас ізноў выратаўваў ля школы.
Вы б мяне пачалі ненавідзець.
Я рабіў бы сабе на шкоду.

Каб Вы былі наркаманкай і спраўна глыталі колы,
я б даставаў Вас: ня трэба сядзець на колах!
Вы пасылалі б мяне, а я – пасылаў Вас на ўколы,
не крыўдуючы ані кроплі: Вы – хворая, я – нарколяг...

Каб Вы былі прэзыдэнтам – і найвышэйшыя колы
абяцалі б усім, хто супраць, панізіць IQ і аклады –
я пацягнуўся б на грэбаны выбарчы ўчастак да школы,
плакаў бы й галасаваў супраць трэцяга тэрміну ўлады...

@ @ @

У верасьні хапаюся за неба,
хапаюся за безьліч іншых спраў,
зьбіраю на далоні крошкі хлеба,
ды застаецца, колькі б ні сабраў.

Зьбіраю крошкі жоўтае лістоты,
што крышыцца на скошаны газон,
і дасьлаю Вам лістом з суботы
на пятніцу, бы нейкі Рабінзон –

сыгналы карабельнай катастрофы,
зь якое ратаваць, дальбог, ня трэба...
У верасьні хапаюся за строфы,
зьбіраю крошкі восеньскага неба.

КАМУНІКАТ.ORG

@ @ @

Надзець акуляры й на лісьці
разгледзець пражылкі.
Ня думаць аб тым фаталісьце,
што робіць памылкі.

Лістом да сьвятое Ніколі
пацешыць нябёсы.
На сьвеце так шмат алькаголю,
а я шчэ ня косы.

Ня думаць аб тым прыкалісьце,
што ўчора і сёньня
чытае пражылкі на лісьці,
як Вашы далоні.

КАМУНІКАТ.ORG

@@@

Я ўваходзіў заместа дзікага зьвера
у кабінку ў халодны душ;
удаваў то прынца, то кавалера –
толькі зь веек сыцякала туш.

Узьлятаў маленькім, ды гордым птахам
і зь нябёсаў кідаў панты.
Але месяц таму штосьці стала з дахам –
і штодня пішу Вам лісты.

КАМУНІКАТ.ORG

Яшчэ адзін літоўскі дывэртысмант

(30 верасня – 6 кастрычніка 2004)

КАМУНІКАТ.ORG

@@@

Іразумееш: сьвяты, бляха, сьвяты...

А. Хадановіч

Ці то сон, ці то новы сполах
вершаваньня ў чарговым опусе.
Дзьве гадзіны сяджу на колах –
паўдарогі да Вільні ў аўтобусе.

У мазгох – касьмічныя войны,
у вачох – усё перакулена:
і касьцёла сьпічак падвойны,
і царквы малая цыбуліна.

На шляху – памежнік і мытнік,
спадарожнікі – мат на маце;
ты і сам нішто сабе бітнік
з каньяком у кішэнным фармаце.

Твая ўдача хадзіла ў прымах,
а цяпер – апусьцілі ў кіпень.
А калісьці ў лагодных рымах
ты пісаў пра сьвяты і ліпень.

І нібыта – *в полном порядке*,
абмінуў падводныя міны...
Толькі згадкі, халера, згадкі,
успаміны, блін, успаміны...

@@@

Paetychny zapaviednik,
sotnia blaznau u val'jery.
Xto tut zubr, a xto naviednik:
dva baki adnoj karjery.

Xto axviara, xto zastupnik,
xto nareshcie stau shchas'livym;
xto miashaje piva j krupnik,
xto miashaje krupnik z' pivam.

Xto - najavie, xto - u s'nien'ni,
alie usie hliadziac' il'vami:
xto kajfuje, bo natxnien'nie,
xto sumuje, bo nia z Vami.

KAMUNIKAT.org

@@@

Zalataja vosien'. Druskieniki.
Virtuozy j prosta pis'mien'niki.
Na kvadratnym metry - pa metry.
I - diskusija ab pavietry.

Niedzie blizka - vino j panienki,
jak pavietra hlytok darmovy...
A navokal - chatyry s'cienki
i - pramovy, pramovy, pramovy.

Pramauliajuchy u slyli retra,
zadyxajusia na pauslovie,
bo dauno niestaje pavietra,
a mahchyma, prosta liubovi.

KAMUNIKAT.org

@@@

У кавярні, якую наведваў Бродзкі (ці Троцкі),
дзе, паводле звестак, павольна бягуць хвіліны,
прыдумляй свой вершык задроцкі,
жуючы свае цэпэліны.

Ля французскай кнігарні ці мура старой друкарні
зь беларускамоўнаю шыльдай пі з рыльца брэндзі,
у каменнага польскага парня
запытаўшыся: “Co to będzie?”

Да сярэдзіны ночы ля сажалкі на Зарэччы
зь сябрукамі-літоўцамі ладзь шчаслівую п’янку.
А пасля хапайся за рэчы
і дадому цягніся зранку.

Нібы Троцкі, ці Бродзкі, ці нехта трэці,
руш у Трокі, у Броды, у тагасьвецьце.

@@@

Вершаваны літоўскі нарыс.
Павуціны апошні волас.
Прагулянка берагам Нярыс.
Паляванье на рыфму ўголас.

Рандэву на віленскім бруку.
Унівэрсытэцкі падворак.
Дыялёгі, лішнія ў друку.
Постпахмельны звыклы аўторак.

Мэдыгацыя ў Вострай Браме
і блуканье ў краме зь сябрамі.
Зноў буяню, але цывільней,
бо апошні вечар у Вільні.

КАМУНІКАТ.ORG

@@@

*...і чуеш, як родны памежнік
кажа мне:*

“Здравствуйце!”

У. Арлоў

Між Летувай і РБ – тэрыторыя нічыя.
Колы змаўкаюць. Мытнікі абходзяць вагоны.
Зараз будуць глядзець у пашпарт, бы там – ня я,
а каляровы здымак Мэдузы Гаргоны...

Толькі раптоўна:

“Спадар Хадановіч? Андрэю!”

Слухаю – і дурэю.

Нібы з марозу добра заліў за каршэнь,
я адчуваю радасьці поўную аблачыну
у штанах, куды па пашпарт лезу ў кішэнь,
зачараваны ілюзіяй, што вярнуўся ў сваю айчыну.

2. Восень на вогнішчы

(кастрычнік – лістапад 2004)

КАМУНІКАТ.ORG

@@@

дзень як судны
і я падсудны
ў лістападзе паштовых зданяў
Вы адсутная
я адсутны
у прасторы Вашых жаданьяў

застаецца
замест вакцыны
бескаштоўны як “калі ласка”
мой ня надта інфармацыйны
ліст да Вас
апошняя казка

пра жыццё што стала гульнію
бо гульнію за жыццё абраў ты
задаволены і хлуснёю
блізарукай сястрою праўды

КАМУНІКАТ.ORG

@ @ @

Восень зрывае з катушак
ніткі й электрадраты.
На абдзяўбаных птушак
сонна паляюць каты.

Восень труціць паветрам.
Неба высагне й вымакне.
Найвышэйшым паверхам
хтось ацяпленне вымкне.

Восень зьбівае з тропу.
Людзі ў масонскіх змовах
мыюць вокны ў Эўропу
да халадоў зімовых.

КАМУНІКАТ.ORG

@@@

Вечар прыйшоў зьнянацку,
нібы з гасьцей бацькі.
Як дзіцячую цацку,
выпусьціў дзень з рукі.

Над кастрамі кумарьў,
дзе палілі траву.
Кінуў перыстых хмараў
небу пад галаву.

Не адчуўшы ні зла, ні
прагі *шэршэ* ля фам,
перахапіў пасланьне,
скіраванае Вам.

КАМУНІКАТ.ORG

@@@

восень. мужі бльталіся ў марлі
на акне. ты ў рэгі Боба Марлі

недзяржаўную пачытваў прэсу
рыхтаваў да ўдараў мышцы прэсу

і дарма што спраў чакала горка
аздабляў вясельмі крыкам “горка!”

не шукаў сабе цяжкое долі
паляваў зь японцамі на Долі

любаваўся ружачкамі ў вазе
і ня меў астатняга на ўвазе

загартоўваў сьпеў струной тугою
і пабраўся з восеньскай тугою

подых верша стаў гаркавы, ёлкі
нібы водар леташняе ёлкі

і жывеш засмучаны і рады
ані ў чым сабе ня даўшы рады

але ўдзячны папрадухам-паркам
за чарговы шпацыр менскім паркам

@ @ @

Няма чаго лавіць, апроч
апошняе маршруткі!
Куды ні руш, куды ні кроч,
дагоняць халады.
Бо верасьнёвай цеплыні
не утрымаць за грудкі.
Папрэсься ў цемры на агні,
а трапіш не туды.

Куды зьнікае ўчора й дзе
канец тваім прыгодам?
Няма ратунку ў горадзе,
і ў доме ні душы.
Праходзяць лета зь верасьнем
падземным пераходам
і замякаюць дзьверы снам,
і ў сыпіну – скавышы.

КАМУНІКАТ.ORG

@@@

Кастрычнік усё бяздарней
збірае рэшткі сьвятла.
На шыбе ці то ліхтарня,
ці поўня зь неба сьцякла,

ці лампа ўсё не патоне
у пльгкім аконным шкле.
Хто захлынуўся ў сутоньні,
не захлынецца ў сьвятле.

КАМУНІКАТ.ORG

@ @ @

Паэты ляцяць у вырай,
з вульгёў прагнанья трутні.
І кожны – з гучнаю лірай,
і кожны – пры звонкай лютні.

Шукаюць ратунку ў сховах:
у сьвеце зроблена досыць
будынкаў шматпавярховых,
ды іх туды не запрасяць.

Ляцяць, чарадзеі й прынцы,
як ліст, адпраўлены Вам.
У кожнай паштовай скрынцы,
нібы навязьлівы спам,

марнуюць словы і сьлёзы
і ладзяць для дзетак шоў,
канаючы, як стракозы
на ганках у мурашоў.

КАМУНІКАТ.ORG

@ @ @

Не спалохацца й перакласьці
нечы плач сваімі сьлязамі.
Перакласьці чужое шчасьце
Вам на плечы – цягніце самі!

З галавы сваёй перакласьці
на здаровую галаву,
кожны надпіс: “заб’е – ня ўлазьце!”
на: “заходзьце, я тут жыву”.

Не пасквапіцца й перакласьці
ўсякі час і любы кірунак.
Усё, што дрэнна ляжала, – скрасьці
і прынесьці Вам падарунак.

КАМУНІКАТ.ORG

@@@

Млець і зайкаца, і гаварыць банальнасьці,
і чырванець, чырванець, чырванець перш-наперш,
бо тэрарыст крылатай нацыянальнасьці
цэліць ня горай за цэлае войска снайпэрш.

З гэтае хвілі справа йдзе ўсё амурней:
бессань, уздыхі, спатканьні і кветкі, кветкі.
Найразумнейшы разумнік шыецца ў дурні,
а найстарэйшы сябра шыецца ў сьведкі.

Потым настане дата – і трохі паддата
для выкананьня шлюбнага этыкету
можна да невядомага ехаць салдата,
месца пры вечным агні знайшоўшы букету...

Нехта надзене пярсыцёнак сваёй багіні,
каб віравала застолье й госяці каселі.
Нехта пад крыламі снайпэра і насамрэч загіне,
каб невядомым салдатам стаць на Вашым вясельлі.

@@@

Плаваць у тумане, бы ў акварыюме,
носам упіраючыся ў шкло.
Боўтацца з мэдузамі бястварымі
і шукаць навобмацак жытло.

Скочыць не бяз грацыі і бляску
ў цемру, як сьляпы аквалянгіст.
У чацьвертую за вечар пляшку
закаркоўваць электронны ліст.

Добра, што ў падводнай мухамані
не жыве ні коп, ні далакоп.
Толькі Вас у Вашым затуманьні
не пакажа нават пэрыскоп.

КАМУНІКАТ.ORG

@@@

Гаспадыні едуць на баль, а служкі
ганаровыя ладзяць для іх эскорты.
Ды апоўначы *haute couture* Папялушкі
ператворьцца... у элегантныя шорты.

Яе хросная маці – зорка на балі,
сыцьлійка, паводле апошніх чутак.
Пэрсанажы казкі ўжо задзяўбалі:
кожны дзень прыходзяць мераць абутак.

Кожны вечар – цуды, як абавязак,
і ўхіліцца проста няма надзеі.
Шарль Пэро, стварыўшы паўсотні казак,
ад нуды паўсоты раз вар’яце...

Нехта баксы ў лапу швайцару суне.
Засынаюць прынцы, пысамі ў тортах.
І стаіць разгубленая красуня:
без карэты,
 бяз туфліка,
 у адных шортах.

@@@

кожнага ранку порцыя кіслароду
чорная кава з порцыяй белай сьмерці
порцыя працы за так і за ўзнагароду
порцыя шчасьця якой адразу ня зжэрці

кожнага ранку новая порцыя сьвету
порцыя смутку і трохі дзіўнай любові
новыя весткі з новага запавету
добры намер і пекла напаятаве

маеш час і натхненне звані сяброўцы
хай небясыпечная сувязь разгорне крылы
ці алімпійскія чэмпіёнкі на “стомэтроўцы”
выйдуць на старт па першым званку мабілы

чарку і скварку зьменіш на іншамарку
ці на вайсковую форму прыкід багемны
восень на вогнішчы паляць нібы вядзьмарку
дым айчыны гаркавы але прыемны

@ @ @

Па-за вокнамі – бы ў запарку.
Назіраеш калі-нікалі.
Кот з сарокамі мае запарку:
ён – на дрэва, яны – да зямлі.

То сядуюць, нібыта на пожаг,
на галіну ўшасыцёх. Як снарад,
зьверху пляшка ляціць на прахожых,
ды ў сарокаў пацэліць наўрад.

Немы крык у разгалістым бэзе,
бы з ахвярай сустрэўся маньяк:
гэта кот без пажарных ня злезе
з найвышэйшай галіны ніяк.

Не абрыдне сачыць іх ніколі:
брат старэйшы вас бачыць, браты!
Толькі ўсе яны звонку й на волі,
а за шклом апынаецца ты.

@@@

У каляндар зірнуць – і патрымцець крыху,
на зьмярканыя згадаўшы аб мёртвых і чараўніцах.
Сёньня калі і вынесуць гарбуза жаніху,
то гарбуза з вачніцамі й сьвечкамі ў вачніцах.

Поўнач яшчэ ня хутка – сьведчыць зімовы час,
ды на замшэлых могілках ажываюць паданьні.
Не перавёў гадзінніка – і пасыпеш якраз
на вясельны абрад да пекнай нявесты-здані.

Хто рамантызм пасеяў, хутка зьбярэ ўраджай.
Што табе ў тым шкілеце, ваўкалаку, грыфоне?
Можа, усё шчэ скончыцца добра, толькі зважай,
з кім займаеся сэксам па тэлефоне...

Хто яшчэ здольны пакінуць у люстэрку сьляды?
Усе мы служкі таёмнага, халуі Хэлоўіна.
Хто дажыў да сьвітаньня – адсьвяткуе Дзяды,
дый астатнім няблага: зданяў – уся краіна.

31.10.2004

@@@

Мой ліст – да сьвету...

Эмілі Дыкінсан

Час раскідаць каменьне, час
паставіць камень, нібы мэту,
спадзеючыся на адказ,
бо кожны камень – ліст да сьвету.

І дасьлаць у сьвет лісты,
і ведаць па зваротных мэйлах,
што адрасатам быў ня ты,
бо ўсе адказы – для памерлых.

1.11.2004

КАМУНІКАТ.ORG

@@@

Адскрабеш пін-код на купленай карце,
назавеш пароль электроннай варце,

далучаючы да сусьветнага сьмецьця
лішні доказ свайго існаваньня ў сьвеце.

Тэлефон заняты і хата з краю:
калі ласка, на выхад, істота з краю,

дзе каманды ротам даюцца ротам
і задротам больш ня цесна за дротам.

Па начным тарыфе сабе дазволь ты
ператнуць высокі й высакавольтны,

бо палёты ня толькі ў сьне і па сьмерці,
бо пакінеш сьлед, якога ня сьцерці,

завісаючы ўсур'ез і надоўга
над Потсдамэрпляц і гарой Міндоўга,

над Сафіяй і сопацкаю эстрадай,
над Высокім Замкам і Вісластрадай,

па-над Нёманам з Барысам і Глебам,
па-над хмарамі й высакавольтным небам.

@@@

Складаю хайку –
не хапае словаў,
пішу паэму –
пераймае дых.

Паэтам

невылечна мёртвых моваў
да сьмерці
прахадзіць у маладых.

КАМУНІКАТ.ORG

@@@

“Увесь я не памру”, – сыгналіць верш,
і нехта рэагуе на сыгналы...

Сканаў не да канца й далей жывеш,
і верш далей жыве, *недасканалы*.

КАМУНІКАТ.ORG

@@@

Восень казыча твае запысьці
скразьнякамі пад скурай.
У лістападзе няма чаму ўпасьці,
па-за тэмпэратурай.

Восень гаворыць: “Жыві як хочаш”.
Лямпа нібы лямпада.
Ліст нібы шост,
ды як пераскочыш
шостага лістапада?

КАМУНІКАТ.ORG

@ @ @

Як дажыць да юнацтва й знайсці маладога равесніка?
Як ня здохнуць у гэтай радзільні старых немаўлятаў?
Хутка стану сівы, нібы мора пад крыламі буравесніка,
у краі дыснэйлэндавых бітваў, малітваў і клятваў.

Выкалупваем шчасьце апошняй разынкаю з булкі.
І актавай вясёлкі – стэрыльныя стэрэа-сны.
З сылікону дзяўчаты пускаюць прыгожыя бурбалкі.
Ужыванья шпрыцы ў шклатару здаюць пацаны.

І паўзем, ой дадана-дадана, даданымі сказамі,
дадаісты бяз пашпарту і без Тзара ў галаве,
шанавальнікі лічбавых камэр – за крок перад газавымі...
А шызе хоць бы хны, а шыза і дагэтуль жыве.

@@@

дзяўчынка натые сны
і піша на yahoo.com
хлапец на сыцяжыну вайны
выходзіць мудац мудаком

шукае цыцкі дзіцё
змагаецца барацьбіт
віруе быццам быццё
пасья нябыта нябыт

нябёсы вісяць – узваж! –
і бачацца ўсё ярчэй
як дрэды і татуаж
калі ня помніш вачэй

і кожны мінак – манах
бо ў сэрцы неба і Бог
і ты ім патрэбны нах...
але й табе яны пох...

КАМУНІКАТ.ORG

@@@

Najlepsze w... serze są dziury
J. Sosnowski

Спачатку – слова, а потым прыбегла ахова,
што вучыць літаратуру ў спартовай сэкцыі.
Палёній, прабач маю польскую: выпадкова
я “дзірку ў сыры” зблытаў зь “дзіркаю ў сэрцы”.

І ўсё-такі круціцца, нават трэскаю ў моры,
блакітны шарык, гнаны на ўсе чатыры.
Каханьне, што рухае зоры, гаворыць “sorry”.
Пагаслае сонца дыміцца дзіркаю ў сыры.

Малочныя рэкі кіпяць у нябеснай крынцы,
а ўнізе б’юцца да сьмерці добрыя хлопцы.
Прабачце адзін аднаму ўсё, мілыя прынцы:
бясплатныя сэрцы бываюць у мышалоўцы.

@@@

Вечар пльве над ракою, як п'яная чаіца.
Горад унізе разгортваецца, бы карта.
Вечар прыходзіць рана і не канчаецца,
як старамодная песня рок-музыканта.

Ціхай замай з паўднёва-рускім акцэнтам
шчасыце прыходзіць бабуляю па кудзелі.
Вечар пльве над ракою суботнім канцэртам
і выпывае на бераг – ужо ў нядзелю.

КАМУНІКАТ.ORG

@@@

Спыніся, чым ты заняты?
Ці здрадзілі густ і смак?
Лісты, а зверху блізняты:
“сабака”, “малпа” й “сьлімак”.

У скрынцы – нібы ў зьярынцы,
а ты, як дзед Мікалай,
жывыя дары й гасыцінцы
прыдумаў – то дасылай.

Нібыта ў вобразе знакаў
на аўтара-дзівака
павесілі ўсіх сабакаў,
і малпу, і сьлімака.

КАМУНІКАТ.ORG

@ @ @

А хто гэта там ідзе,
па вушы ў глыбокай багне,
дзе песьні не завядзе
ні птушка ў лесе, ні Бах, ні
Бэтховэн, гады ў нудзе,
як “Оду радасыці”, цягне?

Скідай дарэмны багаж,
нашто валачыць каменьне,
калі ў загашніку гаш,
калі ў займеньніку меней
за ймя, няверны Тамаш,
ці варта помніць найменьне?

А ты ўкладаеш пярысты
і дурьш іншым галовы,
разводзіш, нібы масты,
назоўнікі й дзеясловы,
прыняўшы за “я” і “ты”
былога сьвету паловы.

Ды цемра – частка сьвятла,
што ты пагасіў дазваньня.
Бяз ранку – і ноч сышла:
ня сон і не чуйнаваньне.
І клеіш кавалкі шкла
ў разьбітым адлюстраваньні.

@@@

Прагартаўшы жыцьцё настолькі, што ўжо закладку
укладаеш ня між астатніх, а між прачытаных старонак,
забываеш амаль пра ўсё, што было спачатку,
і гартаеш спачатку – і раптам бачыш: пячатку
на старонцы сямнаццаць пакінуў чыйсьці пярыцёнак.

І глядзяць чырвоныя вочы на паляроідзе:
пераходны ўзрост – на крызыс сярэдняга веку.
І гаворыш сабе, што ўрэшце і гэта пройдзе,
і вяртаеш кнігу ў школьную бібліятэку.

КАМУНІКАТ.ORG

Варшайскі дывэртывэнт

(17-22 кастрычніка 2004)

КАМУНІКАТ.ORG

@ @ @

І птушкі, і зьвяры
глядзяць свае віры...
Але прыемна, што б там ні казалі,
заснуўшы на баку,
прачнуцца ў цягніку
ў Варшаве на чыгуначным вакзале.

На Пляцы Трох Крыжоў
наведаць трох бамжоў,
прадбачліва не абмяняўшы грошай.
І кожны зь іх табе
сумленьне паскрабе,
і назаве істотай нехарошай.

Гатэль. Тут адпачні
ля поля для гульні
з назовам пэдыкюрным *piłka nożna*.
Твой беларускі сыпеў
абрыднуць не пасьпеў,
але сыпяваць і на трасянцы можна.

Свабодныя паўдня,
і ты амаль зраньня
па вуліцах Варшавы едзеш зноўку.
Чаго не прамільгне
ў аўтобусным акне...
Ды ўважлівей – прапусьціш *астаноўку!*

@@@

U paniadzielak pajsou zranku u Łazienki.

Zamki rużowych iluzijau u razrusie.

Naukoł anivodnaj rozmovy biaz imieni Łukaszenki.

Ja uparta mauczu, kab nia ściamili, szto ź Biełarusi.

KAMUNIKAT.org

@@@

Прыходзіць да Мар'енштату – нібы ўжываць цытату,
а ты толькі рады, што гэтае ўжо было;
а ты ўжываеш цытату й прыходзіш да Мар'енштату,
бо зноў западаеш і зноўку не западло.

Шчасьлівы, што сонца й што пысу шчэ не набілі,
сядаеш за круглы столік, як рыцар Івэйн.
Навокал прыпаркаванья аўтамабілі,
а ты з гарачым віном, што тут не завецца “глінтвэйн”.

А ты не ўстаеш і йдзеш – сядаеш і едзеш.
(Аўтабіяграфіі горшыя ад біяграфій аўто.)
І афіцыянт падміргне табе: “*Kto ty jesteś?*”
І ты аднавокаму скажаш проста: “Ніхто”.

@@@

Na vilhotnym uzhorku
Karaleuskich Łazienak
pialiśsia na vaviorku,
nie szkadujuczy zienak.

Vosień padaje z klonau.
Spleen u kryvi raślinau.
Na a błomkach kalonau
zdani letnich paulinau.

Pauz pałac nad vadoju
i teatr na vadzie
za rudoj sieradoju
mokry czaćvier idzie.

Dzień taki nieabsiażny -
i nia liczysz chvilin,
malauniczy i maźny,
jak miascovy paulin.

KAMUNIKAT.org

@@@

Дзясятая ранку. Кракаўскае Прадмесьце.
Жоўтае сонца глядзіцца ва ўсе сьветлафоры.
Лаўкі пасыя дажджу, і ня маеш дзе сесці.
Хіба паклаўшы пад задніцу ўласныя творы.

У інтэрнэце – вітаньні зь Менску і Львова,
а ў галаве – толькі ранішняя дрымота.
Як наркаман, натхненьня шукаеш нэрвова
пад калёнаю Зыгмунта-Жыгімонта.

Сонечнае праменьне адсоўваючы рукамі,
прыслухоўваецца да лякальнага землятрасу:
трое жаўнераў, пабліскваючы штыкамі,
прагрукаталі ля помніка Баляславу Прусу.

@@@

Замкнулі “Рыбітву”. Што стала зь любую кнайпай?!
Няма дзе танна купляць алькагольны *напуй!*

Замкнулі “Рыбітву”. Ад гора едзе падстрэшша.
І толькі сабака ўсярэдзіне сумна брэша.

Замкнулі “Рыбітву”. Безь яе ўсё херовей:
Rybitwo, ojczyzno moja, ty jesteś jak zdrowie!

КАМУНІКАТ.ORG

@@@

Няма “Рыбітвы” – застаўся Ўнівэрсытэт,
дакладней, Бібліятэка Ўнівэрсытэту:
сюды завітае й лох, і супэрэстэт,
і проста аматар халяўнага інтэрнэту.

Такая бібліятэка ў сьвеце адна:
вялізарная й зялёная, нібы лайнэр,
толькі што выцягнуты з акіянскага дна.
Цікава, колькі “Оскараў” атрымаў дызайнэр?

На даху бібліятэкі разьбілі сады.
(Пра мэту толькі Сэмірамідзе вядома.)
Здаецца, наведнікі ходзяць якраз туды,
а кніжкі чытаць, выбачайце, можна і дома.

А я тут дарваўся да электроннае пошты
і шлю гэты вершык. Ня трэба пытаць пра кошты.

@@@

На кожным кроку чаргуюцца храмы і рэстарацыі.
Ты блытаеш назвы страваў з раскладамі набажэнстваў.
Адно галубы не губляюць сябе ў прастрацыі,
штодня на варшаўскім бруку, нібы на працы,
ганяюць за булкай з энэргіяй пажылых адраджэнцаў.

Сядзіш у Варшаве, бы ў псыхіятрычнай лякарні,
і адчуваеш сябе штورانку ўсё меней хвора,
і гоніш тугу так далёка, куды Макар не
ганяў цялятаў, пакуль мясцовы Макартні
левай рукою кратае сваё “Ўчора”.

І гоніць па Вісьле вёслы вецер-галернік,
і кожны завулак табе прапануе прытулак,
і круцяцца – сонца, і зоры, і медны Капэрнік,
і круціць жоўтай лістотай польскі *październik*,
зьбіваючы з ног салодкім водарам булак.

3. Калядны рэп

(лістапад 2004 – студзень 2005)

КАМУНІКАТ.ORG

@ @ @

Зранку ў падворку зьявіцца сьнег,
новы, як бібліятэка,
белы і ліпкі, нібы пяльмень,
як яго ні круці.

Зранку ў падворку стануць ляпіць
сьнежнага чалавека.

Дворнікі будуць лаяцца матам:
“Маць тваю, **е**ці, **е**ц**і!**”

Зранку першым, блін, комам
нас расстраляюць дзеці!
Нехта ў белай гарачцы
белы збудуе дом.

Дворнікі будуць рыпець на машынах:
“Вы паглядзеце!
Еці!”,

крэсьлячы адрас на шкле лабавым:
www.sniezhny.com

17.11.2004

@@@

Выйдзеш на вуліцу – вецер гвалтуе дзяўчатак.
Вушы прадзьме – і гамон, і камэдыі фініш.
Галасаваць не ідзі, безнадзейны занятак:
як ні старайся, ніводнай машыны ня спыніш!

Трэба ляцець, ды стаіш на халодным прыпынку.
Цокаюць сківіцы, кожная – нібы падкова.
Цяжка пасьпець, як ня зробіш сапраўднага ўчынку.
Колаў няма, а на крылах – прадзьме канчаткова.

КАМУНІКАТ.ORG

(in memoriam)

Праз засьнежаны дзёран цяжка бяз добрай рыдлёўкі.
Нешта пазычылі ў дворніка й цягнемся зь лёгкай паклажай.
А пасажырку на дне кардоннай аднапакаёўкі
у папярэднім жыцці называлі Глашай.

Пад маладымі елкамі ў Севастопальскім парку,
на паўдарозе да колішняй крамы “Знаходка”.
Хтосьці, відаць, расчулена ўзяў бы чарку,
іншы б, відаць, устрымаўся, бо проста котка.

Гонару будзе зашмат здарэнню такому,
не пакажуць на першым, не абмяркуюць у чаце.
Хіба што я згадаю пра слоік сухога корму
ў шафе. Хацеў напісаць пра іншае. Выбачайце.

19.11.2004

@@@

Нібы дасланыя ў космас лістом прыатачаным,
прыходзяць назад, як вірус ад дэманаў неба, у сэнсе –
часам яны вяртаюцца, зноў вяртаючы нам
імёны генсекаў і нашых паэтаў на пэнсіі.

Не спачуваюць часовай радасці й гору,
хуткай мілосці, да руху сьвятла гатавай.
І застывае погляд, кінуты ўгору,
перад вандроўкай, лічы, мільёнагадовай.

Руляць глыбока ўверсе, і там, у атхлані,
нам люструюць сьвятло, як камень на персыцені,
быццам бы кажучы, што любое пасланьне
часам знойдзе адказ, калі не замерзьне.

21.11.2004

(папрыка зорак)

згубіўшыся ў небе робіш памылку зрокавую
бо цяжка кожную ноч на яе дзівіцца
красуня мае хваробу на шчасьце зоркавую
на подыюме нябёсаў адзетая ў мілавіцу

блукаючы ў тропіках ракаў нябёсны экватар
з бляшанкаю *miller*'а перасякаеш бамжом
і два сузор'і вялікі й малы экскаватар
на знак старога знаёмства матляюць табе каўшом

сатурн баскетбольным мячом спыняецца ў кошыку
і пляскаеш у далоні яму з паддашша
стаміліся вочы ды не спыняюцца ў пошуку
калі ж над зямлёю ўзыдзе й замяне і ў наша

ваконца як орган зроку
ды сьлёзы з органа
у папрыцы зорак замнога зямнога перцу
і ты вандруеш па сьвеце з дакладнай мапаю зорнага
неба і бачыш вэнэру няўзброеным сэрцам

@@@

У правым ніжнім куце чатыры нулі.
На скавышы пагойдваецца фіранка.
Раптам пасланьне зь іншага краю зямлі:
“Мілы таварыш, мой лётчык, а намалюй мне, калі
ласачка, дзірку ад абаранка!”

Кругам ідзе галава. Прыкладаеш лёд,
зноў у нялётным настроі, але ўжо ўвечары
Сындбад-тэрарыст захопіць кілім-самалёт –
і з новым сюжэтам трапіш у пераплёт,
бо папярэдне трапіў-такі ў дыспэтчары.

Выбары ў Мумі-Доле, з бэджамі на грудзёх,
узялі пад кантроль міратворцы-эльфы.
Назіральнік-джэдай забіты ў гасьцёх,
покуль, прарваўшы лінію фронту ўпяцёх,
хобіты і сабака дайшлі да Эльбы.

На атмасфэрным фронце безь перамен.
Выбухі ад Міжзем'я да Міжземнамор'я.
Зранку прабег на лыжах вусаты спартсман.
Як дывэрсант, выкалупваеш з хлеба кмен
і засынаеш, спаслаўшыся на надвор'е.

@@@

Сьнегідзе. Галубы. Не блакітны, а – галубы
за акном натапырылі пёры, нібы забойцы.
Ля аконнай шыбы школьня ўжо лабы
падзяляюць сьвет: тут – “індзейцы”, а там – “каўбойцы”.

У лабоў мукі творчасьці: алавяны стойкі жаўнер
праз два “н” упарта ня пішацца ў першай прозе.
Сьнегідзе – і, трапляючы коміну за каўнер,
абганяе трамваі і ўсіх, каму па дарозе.

КАМУНІКАТ.ORG

@@@

Усім паказаў бы зубы,
ды раптам банальны карыес.
Зьбіраўся зводзіць рахубы –
прыйшоў звычайны натарыюс.

Тастамэнт на дзьве бачыны –
твой опус, нікім ня бачаны:
хацеў пра вейкі дзяўчыны,
а выйшлі старонкі спадчыны.

КАМУНІКАТ.ORG

@@@

Ня п'ецца салодкі воцат, хаця й халява.
І нацыянальна сьвядомы дранік ня есца.
І больш не чакаеш, калі прыблудная слава
прыліпне ляўровым лістом да віднага месца.

Ёй трэба калготкі й лекі супраць пякоткі.
Па кім звоніць зvon? Адказ: па чужой мабіле.
Спытаўся ў ста беларусаў, чые ўгодкі.
Ніхто не згадаў – і дзякуй, што не пабілі.

Чатыры музыкі, якіх па жыцці ўсё меней,
бухаюць да ночы ў дворыку пад тэлевежай.
Запасы ляўровага лісьця пайшлі ў пельмені
у цяжкі час перабояў з духоўнай ежай.

27.11.2004

@ @ @

Прыпоўз насілу ў хату з
пахмельля толькі зранку.
Схапіўся за фіранку,
а за фіранкай – кактус.

Прарвала мову матчыну,
хоць ты спыняй на “паўзе”...
Ты шмат за што і шмат чаму
дарма ў жыцці хапаўся.

КАМУНІКАТ.ORG

@@@

Ачнуцца ў незнаёмым лесе,
блукаць і клікаць колькі ўлезе
і суцяшаць сябе пад сьнегам,
што зараз проста сьнюся ў сьне Вам.

КАМУНІКАТ.ORG

@@@

The Spice Box of Earth
L. Cohen

Калі ў сальніцы – на донцы,
спрабуйма задаць ім перцу,
каб раніцай бачыць сонца,
а ўвечары слухаць сэрца,

запіўшы нядолі дольки
вадою зь нябесных кранаў,
бо солі на сьвеце столькі,
хоць ты прыкладай да ранаў.

Ад пятніцы да аўторка
навінаў лепшых ня трэба:
глядзі, узыходзіць зорка
на эўрабачаньні неба.

Нямнога сонца прысьніцца,
а потым будзе і ранак,
і соль у зямной сальніцы –
для ранаў і дробных ранак.

@@@

Будучы сьнег яшчэ сёлета выпадае
цукрам у каве, і люд выпадае ў асадак.
Вырак законны, і скардзіцца не выпадае.
Побач шыбуе жвавая й маладая,
толькі пад футрам цяжэй разгледзець азадак.

Дзеўка-зіма прыйшла белатварай марай
і цалуе ўзасмокт белазубай згубай.
Дзьве сыцяжынкi сыходзяць у лес закаханай парай.
Дыхаеш ім наўздагон халоднаю парай
і задыхаеся, як сялядзец пад шубай.

КАМУНІКАТ.ORG

@ @ @

Сярод шэрага дня не ўратуе асьлеплага морква.
Дзе хрумсыцела зіма, там цяпер дэпрэсіўна і мокра.

Сьнегавы супраціў патушылі брандспойтам дажджу.
Хоць ня ўмею хадзіць па вадзе, але сёньня хаджу.

Вольны стыль па калюжах – апошняя мера свабоды.
І пльыву, і душа адыходзіць у мокрыя боты.

І, хаваючы думкі пад кепкай, а смутак за шклом
акуляраў, па троху смакую чарговы аблом.

КАМУНІКАТ.ОРГ

@ @ @

Муза, скажы мне, як выжыць у гэтай маркоце-макроце?
Канатаходцы-трамваі навобмацак рушаць па дроце.

Як Адысэй, праплываеш між РАУСам і ваенкаматам:
тут чалавек з аўтаматам і там чалавек крые матам.

“Дзе твой ваенны білет? Мо спаліў? Можа, кінуў на сьметнік?
Што, калі заўтра вайна, цьху-цьху-цьху... на цябе, безьбілетнік!

І не касі пад вар’ята, мяне не падманеш, зьвяруга!
Шмат вас, сьляпых і глухіх, пагарджаных... валі да хірурга!”

Хочаш званіць адвакату, ды крык абрываецца ў роце –
у слухаўцы дрэсіраваная малпа: “Алё! Цырк на дроце!”

@@@

Выбівацца зь сілаў і графіка,
пасылаючы музе праклёны...
А за шыбай – жывая графіка:
ночны бэз
бачыць сны
пра клёны.

КАМУНІКАТ.ORG

(Адвечным шляхам)

Той парою, калі ў дзяўчатак шалік на горле
і на тварах бамжоў імгненна сінеюць насы,
і мясцовыя алькаголікі, каб ня ўмёрлі,
спажываюць унутар вадкасьць чароўнай красы;

трое дзіўных суб'ектаў адвечным шляхам цярністым
паміж пустака, балот заваленай сьнегам зямлі,
псуючы лыжню беларускім біятляністам,
у нязнаным напрамку, хістаючыся, брылі.

Назавем іх “Магі”. (А раптам здарыцца шанец
скарыстаць камэрцыйным чынам вядомы брэнд!)
Хай адзін, для паліткарэктнасьці, будзе афраамэрыканец,
а другая – жанчына, а трэці – арабскі студэнт.

Так бадзяліся, гнаньня прагай прыгод і сплінам,
бадуном і проста пошукамі цяпла,
калі сьветлая зорка над раўбіцкім лыжным трамплінам
узышла і сьветлыя згадкі з сабой прывяла.

І, згадаўшы, пайшлі – і кульгаюць па сьвеце ўрачыста,
і, як вірус, разносяць патрэбу дзяліцца дабром:
то ўначы падкінуць налепку ў партфэль ліцэіста,
то драўляны брусок – берасьцейскім галодным бабром...

Замяло ўсе кірункі – адно сьнегавыя карункі,
і бялюткі лядзяш вісіць на чырвонай губе.
І для кожнага разьдзяўбая ў іх падарункі,
і, магчыма, нешта абломіцца нават табе.

@ @ @

Ці гэта твае памяды?
Ці ты шукаеш прыгод?
Чаму сьвяткуеш Каляды,
калі ўва ўсіх – Новы год?

З усімі наведваў школу
і нават дзіцячы сад,
ды ўбачыў Сьвятога Міколу
гадоў дваццаць пяць назад.

І з той незабыўнай даты
герой тваіх сноў і кроз –
Мікола, сьвяты й барадаты,
хоць мусіў быць – Дзед Мароз.

Штогод з паўночнага краю
ў Паўночна-Заходні брыдзе.
І яркае сонца іграе
ў касматай яго барадзе.

Варожыць белай стыхіяй,
вядзе ў сьнегавы паход.
А ты ўдваіх з настальгіяй
сьвяткуеш стары Новы год.

Каля вершавальнай машынкi
з бутэлькаю дапазна,
бы ловіш ротам сьняжынкi,
а ў іншых – даўно вясна...

Каляды вярнулі ў моду,
а ты ня ў курсе, таму
чакаеш Новага году,
як трыццаць Калядаў таму.

@ @ @

Хтосьці чакае сьвятаў, а хтосьці празьнікаў.
Сьцюжа яшчэ ўсур'ёз ня шчэрыла іклаў.
У калядоўшчыкаў – харызматычных вандроўных казаньнікаў –
голос ахрыплы па тыдні ліцэйскіх выкладаў.

Пазасынала ўсё: парк Перамогі й Лошыца.
Між царквой і касьцёлам да самай раніцы – унія.
Сьпяць далікатна, нібы дзяўчо, укалоўшыся
голкау бэдзьыка з надпісам: “Сьпячая Прыгажуня”.

Стол без калядных паштовак да непрыстойнасьці голы.
Дзе пералётная пошта сьвятога Міколы?
Не даглядзеў пэрсаналу сівабароды гіпі:
усім інтэрнэт-галубятням гамон па птушыным грыпе.

Сьпяць маладыя ваўкі і казлы старыя,
мірныя людзі, а побач – сусед іх кляты.
Сьпіць далакоп, і ў снах гэтаксама рые.
На абразях – мадонны, а ў ложках – проста Марыі,
проста ў сярэдзіне – іхныя немаўляты.

Птушкі ў гадзінніках і хвіліны ў гадзіне.
Сонны ды-джэй машынальна круціць кружэлку.
Сьпяць валы і ягняты, сьпяць прусакі ў радзільні...
Пара сэкундаў – і крык абудзіў акушэрку.

@@@

То голяць бароды на радасьць цару,
то іншыя ўводзяць законы.
Сэвільскі цырульнік пайшоў угару:
стрыжэ на карыдзе купоны.

Узброены мройца злавіў жураўля,
падрэзаўшы крылы сініцы.
Шалёны фрайдыст падпаўзае здаля,
у потнай далоні – нажніцы...

Стрыгуць сутэнэры сваіх пратэжэ.
Падстрыгчыся – гэта падзея!
Стрыжэ эўрапеец, кітаец стрыжэ.
Маўчу пра араба, юдэя.

Авечак стрыгуць на тваё паліто,
а цэнзары – вершы і прозу.
Як добра: яшчэ не даўмеўся ніхто
галіць бараду Дзед-Марозу!

(Баляда пра трыццаць восьмы тралейбус)

Трыццаць восьмы тралейбус запальвае свае бартавыя агні:
няма чаго болей рабіць на прыпынку – лепей на вышыні.

Палёты ўзімку? Ніколі. Ясна і крумкачу.
Але ў кіроўцы тралейбуса калядныя зоры ўваччу.

Надвор'е шэпча – нялётнае, і праўды няма ў крыле,
і сьветлафор заікаецца на чырвоным сьвятле.

“Чырвоная Маска Сьмерці”, – сказаў бы тут Эдгар По.
Але трыццаць восьмы тралейбус ня пойдзе сёньня ў дэпо.

У сьведкаў пад шапкай зімовай дыба ўстаюць валасы,
калі трыццаць восьмы ад ледзяной адрываецца паласы.

Як ад вальсу, галовы кружацца ў пасажыраў і іхных дам.
“Тралейбус ляціць у неба. Наступны прыпынак – там...”

Не забывайце аплачваць, – чуецца, як пароль, –
на паве транай лініі сёньня працуе кантроль...

Забараняецца размаўляць з кіроўцам увьшыні...
Пераканаўчая просьба мацней падцягнуць рамяні...

Не кампастуйце талёнаў, маючы праязны...
Саступайце анёлам сталага веку, інакш саступяць яны...

Бізнэс-кляса для пасажыраў зь дзецьмі ды інвалі...
Болей абвестак зь неба не чуваць на зямлі...

Тралейбус ляціць уверсе, унізе плыве яго цень.
Нябесны дыспэтчар стаміўся лічыць:
трыццаць восьмы тралейбус за дзень!

(Калядны рэп)

У краіне, дзе поўны тормаз націскае на тармазы;
дзе адно й тое самае сьвята адзначаюць чатыры разы,

каб насельнікі, як наркаманы, зноў і зноў адчувалі прыход
навагодняга сьвята зь вечно новай назваю “Новы год”;

дзе фартуна, як сьнежная баба, усміхнецца табе анфас,
павіншуе кожнай вітрынай: “с рождеством и калядамі вас!”–

ты ня бачыш, ляціш на паўночных аленях у кірунку Караганды,
покуль Дзед Мароз барадою з ваты замятае твае сьляды.

І паўночнае зьзяньне ў вочы, і палярная зорка ўгары,
і на ўсіх саях сьвятога Міколы замежныя нумары.

І складаеш калядную песню, і выходзіць сьнежаньскі рэп,
і сьпяваў бы, калі б ня поўнач і ня мінус сем на дварэ б.

Гэтай поўначы хопіць зь лішкам на астатнія паўжыцьця...
А назаўтра ў яслях выходны – толькі вол, ягня і дзіця.

Баю-бай, маленькі Ісусе,
ў Бэтлееме і ў Беларусі.

@@@

Прамакаюць косьці віленскаму ягамосьцю,
што гукаў сьнегапад, а надвор'е – паставіла пат.
І брыду над месам па мокрым чыгуначным мосьце,
чалавек дажджу, тапелец-гамэпат.

І пакуль цягнікі, прывакзальныя забулдыгі,
ходзяць міма раскладу (таго, па якім я хаджу),
па калена ў вадзе бягу ад каляднай адлігі,
нібы летапні сьнег, змываюся ад дажджу.

24.12.2004

КАМУНІКАТ.ORG

@@@

Шмат дзівосаў каляднай парою.
І красоткі з памылкаю ў суфіксе
ўвасабляюць дзявочую мрою,
зараджаючы агнястрэльную зброю –
свае сродкі мабільнай сувязі.

Першы залп выбухных – і адразу
ты фатальна пад сэрца ўражаны.
Хоць ня знаеш яшчэ, што за фразу
ты падхопіш,
як сыпеў,
як заразу,
а мабільнік ужо зараджаны.

7.01.2005

КАМУНІКАТ.ORG

(Калядны дар – каляндар)

Шукаючы зорку, удзень зь ліхтаром,
здаецца, спазьніўся – а не!
Бо кожны ў Каляды бывае царом
і сьвята яго не міне.

Бо мы – беларусы, і маем у дар
адзін каляндар і другі каляндар.

І нехта паставіў ялінку,
зrabіўшы рэальнасьцю сны.
А хтось яшчэ мае хвілінку,
бо ёсьць каляндар запасны.

Па першых Калядах – другое Раство:
адным – хараство і другім – хараство!

Хоць жолаб цяпер называецца ясьлі,
ды сьвечкі ня згаслі.
Хоць трох каралёў называюць валхвы,
ды кожны жывы:

Каспар, Мэльхіёр, Бальтазар –
К+М+Б –
і новая зорка – табе!

Учора кулялася чарка,
і неслі ў пячору дары...
А сёньня цьвярозья й хочам падарка
па іншым календары!

@@@

Калі словы скончацца ў тосьце
і павісьне цьвярозая паўза,
застанецца сьвяточнае штосьці:
Санта-Кляўсу – санта-кляўза.

Бо яго ня ўгледзеў ніводзін,
ды надзеяй на цуд гарым
навагоднімі днямі народзін
між Калядамі й Новым Старым.

9.01.2005

КАМУНІКАТ.ORG

@@@

Калі ні ўзораў на шкле, ні белай віхуры,
ды сам каляндар падказвае: цуд магчымы;
калі на ружовых аблоках сядзяць выключна Амуры,
страляючы ў мілых дзяўчат
выключна вачыма;

калі па гадзінніку поўзае час-чарапаха,
калядныя колы дзеткам вязуць кока-колы, –
жадаю, каб Вас віншавалі музыкай Баха
з мабільніка шчасьця
святота ці проста Міколы;

каб я пераклаў Вам найлепшую песьню Коэна
з малітваю, каб на вулічным слотным трэшы
Вы да пачатку свята вярнуліся ў дом спакойна,
ня трапіўшы на кантралёра й не захварэўшы!

31.12.2004

Як жадаеш Ты
(зь Леанарда Коэна)

Як жадаеш Ты,
каб мой голас змоўк,
каб усе лісты
я закрэсьліць змог;
каб малітвы йшлі
проста зь нематы,
замаўчу, калі
пажадаеш Ты.

Як жадаеш Ты,
паляціць ізноў
у абшар пусты
боль Тваіх сыноў;
у абшар пусты
мой напеў былы,
як жадаеш Ты
чуць мае хвалы.

Як жадаеш Ты,
час і сілы ёсьць:
пройдзе дождж сьвяты –
і пагасьне злосьць,
каб усе – браты,
і ніхто ў агні.
Як жадаеш Ты,
нас усіх зьмяні.

Набліжай штодзень
да свайго жытла,
жабракоў адзень
у лахманы сьвятла.
Лахманы сьвятла
возьмем як шчыты
супраць ночы й зла,
як жадаеш Ты.

Ліпеньскі дывэртысмант

(Аршанишчына, ліпень 2005)

КАМУНІКАТ.ORG

@ @ @

цёмра доўгачакана і неспадзеўна
будзе брысьці навобмацак і не памыліцца
падае

падае

падае сонца ў возера Дзевіна
падае стома з плячэй і боль спаўзае з патыліцы

нехта б'е камароў а можа пляскае ў ладкі
цяжка думаць у цішы калі не гудзе кампутар
падае

падае

падае ноч на палаткі

падаюць

падаюць

падаюць людзі ўнутар

@@@

вось яно заўтра – сёння дайшло да краю
песня з дрывамі ў вогнішчы памірае

показка ў цемры выбухне барадата
вожык з туману выпаўзе як цыгата

толькі яскаркі-зоркі вышай і вышай
толькі самотны храп змагаецца зь цішай

на камарыных крылах хутка прымчыцца ранак
будзеш укусы часаць да чырвоных ранак

хтосьці захоча піва (наперад скуголю)
хтосьці яшчэ крыві з прысмакам алькаголю

хтосьці – зьесці сьняданьне
хтосьці – доўжыць бяссоньне
сыпі вершатворца заўтра новае сёння

@@@

больш нічога не адбываецца
толькі неба ў вадзе адбіваецца

КАМУНІКАТ.ORG

@@@

шчасыце й дажджы табе выпадаюць блокамі
шэрыя й белыя плямы ў неба на твары
нібы калейдаскоп чаруе аблокамі
хмары аблокi хмары аблокi хмары

неба ў вадзе а вада ў суцэльным гудзеньні
хутка на кожным пальцы ног па маскіту
калейдаскоп прамок і мяняе адзеньне
шэры і белы і шэры колер блакіту

КАМУНІКАТ.ORG

@ @ @

дзе выбухаюць новыя галерэі
дзе прарастаюць новыя алфавіты
дзе на квадратным мэтры па тры андрэі
і ты сярод іх ня самы юны й таленавіты

дзе з раніцы да заходу шыкоўным катамаранам
з усходу на захад па возеры дзень чарговы ідзе
ты сябе адчуваеш пакліканым і абраным
калі за катамаранам цягнешся па вадзе

калі купальскае сьвята пракочваецца бульдозэрам
па кожным радку і зьвіліне і толькі просіш: яшчэ б!
бо новая літаратура з усходу на захад возерам
плыве на катамаране а ты – маленькі прычэп

КАМУНІКАЦЫЯ

@ @ @

таварыства ананімных працаголікаў якія сьпяць
дваццаць пяць гадзінаў за дзесяць содняў пленэру
таварыства жывых артыстаў у чыёй крыві семдзясят пяць
незабыўных працэнтаў беларускага блін этэру

таварыства што па-каралеўску працягвае шоў
і ўсе дзесяць содняў называе “соднямі” суткі
пад дыктоўку ветру аблокаў і мурашоў
вершаванья бачыць сны
астатняе чуткі

таварыства дзеля якога месяц сярод начы
ў беларускім зорным этэры асьветлены на тры чвэрці
таварыства якое ўсю ноч ня гасіць ліхтарыкаў каб змагчы
асьвятліць і астатнюю чвэрць
астатнім чуткам ня верце

@ @ @

даўно мінулыя рэчы прыходзяць у сны вар'яту
і згадкі грызуць сумленьне і памяць дзятлам дзяўбе
на гэтым сьвеце ўсё болей якаснага антыкварыяту
і меней і меней месца няякаснаму табе

ды ёсьць яшчэ сонца анфас і месяц зь цёмнага боку
а значыць будуць заплывы ў злівы і будуць пленэры ў сьпёку
гадзіны прух і няпрух і вечны мастацкі рух
навобмацак да намётаў сябровак і проста падруг

і будуць новыя творцы ў вершах старанна якаць
палохаючы старанна зробленьмі пачварынамі
а новы няякасны аўтар шукацьме такую якасьць
каб антыкварныя вершы зрабіліся ўрэшце кварнымі

@@@

*Мне тут патлумачылі розьніцу паміж словамі “званіць” і
“тэлефанаваць”. Нельга патэлефанаваць у званы...*

Дзяўчына Стася, валянтэр

не патэлефануеш у зван казала знаёмая
у мабільнай сувязі зь небам усё па-старому
набіраеш нумар і слухаеш цішу (ё-маё)
безнадзейную нібы гэта пасья пагрому

у чыстым полі любая вестка будзе цікавай
і па зорах арыентуеься невідущчы
набіраеш нумар нібы гадаеш на кававай
гушчы

а сыгналы сплятаюцца звышгукавой ікебанай
і ня тоячы баязьлівасьці й недасьведчанасьці
баянсуеш на самай ускраіне самае занядбанай
тэрыторыі вечнасьці

і пакуль сарамлівы заход разгортваецца пунсова
ты разгойдваеш зван увушшу аглухлы дашчэнт
бы скідаючы паведамленьне на нумар часова
недаступнаму абанэнт

@@@

дзень ад сонца і траваў цяжкі й павохны
запамарока вось-вось расхістае зямную вось
зьлева і справа расчынення ўсе вокны
штушка магла б твой вагон праляцець наскрозь

це разь цябе хвіліны плывуць чаргою
паразумеўне са сьветам такое што проста жах
бо прыгажуня насупраць дрыгае доўгай нагою
у такт мэлёдыі што гучыць у цябе ў вушах

нават паверыў – жыцьцё нам яшчэ пасьпявае
дзён і начэй да халеры і шчасьце на нашым баку
ножка красуні за музыкай не пасьпявае
мажны бойфрэнд на калена паклаў руку

4. Et si tu n'existais pas...

(лета 2005 – лета 2006)

KAMUNIKAT.org

@ @ @

бо сакавік разносіць па лёгкіх сваю праказу
бо спаць не даюць садысты – марцовыя каты
бо адзінаццаціклясьніцы думаюць зусім не пра члены сказу
і ўсё пазьней штогвечар прыходзяць дахаты

бо пагаліцца зранку – зьбіваецца подых
і лязо спатыкаецца на падбародзьдзі
покуль усе капяжы крычаць аб правох і свабодах
кругазвароту вясны ў прыродзе

бо прадчуваючы працу касец газонаў ад хваляваньня
блытае словы прызнаючыся ў каханьні *касілагазонцы*
адаграваецца сонца па горла ў вясновай ваньне
і любая выйдзе бяз шаліка па горла ў вясновым сонцы

@@@

невядомыя кветкі паўзуць на сьвятло з вазоніка
зеляніны ўсё болей – болей чым на даляры
безьбілетны *sputnik* зямлі пералётнае сонейка
робіць кола па небе і сядзе на твае акуляры

матылёк на далоні як сэрца б'ецца бяз допінгу
па-пластунску ў атаку вусень паўзе па камлі
і вясна распранае зямлю да зялёнага топіка
і цікаўным відаць аголены пуп зямлі

КАМУНІКАТ.ORG

(дождж запой і вясёлка)

хмарная хмарнасьць падводнае шоў
на глыбіні беспрабуднай вады
не прасыхаць ад сэрэйных дажджоў
што недарэчна прыйшлі ў гарады

ранішні чад нібы возера чад
тым хто з учора яшчэ не прасох
сьвята дажджынак вільготных дзяўчат
што заблукалі ў тваіх валасох

выйсьці за дзьверы на бераг дажджу
быць на мяжы й перакрочыць мяжу
у вэртыкальную скочыць раку
плыць на баку й быць на ейным баку...

зыркімі кроплямі сьвеціцца шкло
нібы на хвілю акно ажыло
вадкая плынь каляровага шкла
перацякла ў семісьвечнік сьвятла

(на дарозе)

па пояс у джынсах брыдзеш супраць пльні шашы
твае непужанья думкі як іншаходцы ў прэрыі
і стэрэа-скавышы як госьці на сьвяце душы
новаю аранжыроўкай гудуць у плэеры

аблокі ўгары няспынныя як аўто
між пятым і трыццаць пятым агораным кілямэтрам
ня спыніш нікога й цябе ня спыніць ніхто
і першы сустрэчны акажацца проста ветрам

будуеш замкі з паветра і першы блін
выходзіць нечым сярэднім між бібліятэкай і вежай
на гэтым сьвеце так многа кніг і цаглін
а ты з усіх акадэміяў ня скончыў нават мядзьведжай

і можна згубіцца ў трох дарожных слупох
і ў думках так ціха – чуваць як робіцца муха
сланом і ты так доўга ў дарозе што Бог
здаецца сузор'ем Вялікага Віні-Пуха

@@@

сонца схавала праменьне ў тваім настроі
ў небе цукровая вата і польскія лёды
ты ўвамкнула пэер цяпер нас трое
і я ня сплю пад дыктоўку тваёй мэлёдыі

і я трымаю ў вушах крыху тваёй музыкі
і я трымаю ў грудзях крыху твайго паветра
але мае фантазіі зашпіленьня на ўсе гузікі
але твае мроі й на пляжы ня ходзяць бяз швэдра

адлемасыць у сорок мэлёдыяў – не з малых
і мы да самай мяжы будзем мець занятак
каштуючы адно аднаго на слых
спалучанья сасуды пад знакам сыямскіх блізьнятак

@@@

дзье лыжкі солі на шклянку цёплага мора
якое цячэ з валасоў і на твары ня стыне
ляціш празь мяжу на сустрэчу са сьветлым *tomorrow*
і ўпадаеш у мора ў раёне гданьска і гдыні

вільготны вецер зранку мазгі прамывае
звіліны вашых маршрутаў – на гданьскіх мапах
міма цябе пралятаюць аблокі птушкі трамваі
караблі з вэстэрплэтэ і электрычкі на мальбарг

вучыш замежныя мовы па караоке
джаз-фэстывалі чаек на молах і пірсах
кожная дзеўка анёл найчасьцей каравокі
на языках без касьцей сустракаецца пірсінг

у плянэтарыі сыпіш пад коўдрай вялікай мядзьведзіцы
і загараеш пад хмарным небам на злосьць прагнозам
істота якая здалёк чырвонаю скураю сьвеціцца
выкладчык ліцэю паэт з абгарэлым носам

а потым дашлеш па пошце альбо напішаш у посьце
верш-апраўданьне сам сабе абаронца
што ты тут паводзіўся як і належыць госьцю
не згараў на буйках і не запльваў за сонца

@@@

Б..., Г...

В. Мандэльштам

закруціліся зоры – як міла зь іхнага боку
паўсалодкая бура ў шклянцы сухога віна
і хапаецца тонучы за саломінку ў чужым воку
і ў сваім не відаць ратавальнага бервяна

колькі ўзьнесена замкаў салёнай вадой палітых
на вільготным пяску мэгаполісы кічавыя
твая скура на носе як беларускі палітык
усё меней чырвоная й болей карычневая

а пасыя да сьвітання ў абдымках бяссоньніцы шчыльных
лічыш хваляў барашкі прыгадваючы назоў
безназоўнага верша паставіўшы на лічыльнік
цэлы флёт

падгарэлых і не

карабельных насоў

@@@

ён гаварыў ёй дурноты ён дарыў ёй канвалі
немагчымыя гэтай парою ў іншым сюжэце
яны абдымаліся так часта нібы іх увесь час фатаграфавалі
толькі вочы казалі: майму (маёй) не кажэце

балтыйскія дні і ночы пражываліся наўздагад
ды вочы ад недахопу сну не зьліпаліся ні на ёту
там дзе месца сустрэчы неба і мора цнатліва прыкрыў плякат
рэклямуючы па-над пляжам аўтамабіль таёту

а калі джэніз джоплін перакрыквала гданьскі прыгарадны цягнік
і зрывалася на цішыню што наступала пасья яе
ён зразумеў што цуд незваротна зьнік
калі хутка дыхаеш

неба ня ў тое горла трапляе

і можна казаць як дрэнна страляюць п'яныя амуры
як цяжка ў сучасным шоў з мэядрамай старою
а проста свая кашуля бліжэйшая да апаленай скуры
немагчымай у гэтым сюжэце іншай парою

@@@

веру ў прагнозы надвор'я і ўласнаму воку
ад смагі ня будзе адбою смазе ня скажаш адбой
нібы ў запой уваходжу ў дзесяцідзённую сьпёку
мінус надзея трапіць сюды з табой

зранку шаманю ганяю сухія хмары над галавою
часам закліняе думку але заклінае рука
і хмары ідуць без канвою і вышываюць неба канвою
на ліпеньскіх краявідах знаёмага мастака

зь першага дня на галовы валіцца ліпень
саракаградусным сонцам але не здаюся бяз бою
веру што ў Вільні якраз пачынаецца лівень
і напаўзае на Трокі й спыняецца над табою

і я не магу заснуць адмарожаны сьпёкаю
гіпнатызуючы словы якіх табе не скажу
а ноч такая вялікая а ты такая далёкая
што падаецца літоўскаю кропляй дажджу

(Et si tu n'existais pas...)

калі б цябе не было ў вялікім сусьветным раскладзе
я выдумаў бы што ты далёкі касьмічны спалах
сьвятлом бы табе дасылаў эсэмэскі ва ўмоўным ладзе
і дарогу б чытаў па тваіх зорных ініцыялах

я наносіў бы тваё ймя на зямныя й нябесныя мапы
прамаўляў бы яго на ўдыху захлынаючыся ад шаленства
і ня верыў што нават малпа можа паходзіць ад малпы
бо ўсё выглядала б створаным на божае падабенства

я складаў пра цябе й гарлаў бы невядомыя іншым песьні
і суседзі прачнуўшыся ўночы ня зналі б каго я клічу
я глыбока сярод зімы пасылаў бы іх... на прадвесьне
і ўпершыню ў жыцьці не баяўся б таннага кічу

калі б цябе не было выдумляў бы цябе як твор я
і павольна канаў ад шчасьця ня просячы эўтаназіі
мой аловак бы лётаў па-над зямлёй як указка прагнозу надвор'я
але ты ў мяне ёсьць і ня ведаю што рабіць са сваёй фантазіяй

@ @ @

лёс цалуе цябе ў шчаку ты яму падстаўляеш вусны
бо жывеш да нашае эры і ня лічыш нашых гадоў
твая мэтрыка даўні эпас дагамэраўскі дзёньнік вусны
белай пенаю раскіданы па сузор'і сямі гарадоў

ты ня бачыш павольных сноў і ня танчыш павольных танцаў
бо твая рытмічная памяць захавала выбух і ўсхліп
не хапае паветра ў лёгкіх ды ня хочаш лёгкіх дыстанцыяў
бо ня маеш часу і месца на паўторны відэакліп

алімпійскія гульні жарсыці на якіх за цябе заўзею
а вакол равуць стадыёны і прыемна што мы адны
засынаем да новай эры і прыходзяць дзіўныя сны
як жыцьцё што бачым з акна авангардавага музэю

@ @ @

ты ўмееш гадаць бяз кавы досыць цынамону й гваздзікі
арыентуеся ў музыцы і паралельных сусьветах
юная нібы яшчэ не запалены маладзік і
старая як вечнасьць таму пагашаны ў небе ветах

заўсёдня ў кожным касьцёле сынагозе і кірсе
гатова ехаць стопам а потым вяртацца па шпалах
а потым выйсьці на подзьом хістаючыся як на пірсе
такая лёгкая што здаецца змые любы фотаспалах

покуль мэтро развозіць па навагоднім аргане
покуль мяне развозіць – праўду мяшаў з маною
ты засынаеш у недасяжнай дзявочай фата-маргане
і прачынаеся ў ложку побач са мною

@@@

у горадзе горача быццам у ложку вясною
любы камп'імэнт загарэлым гучацьме фальшыва
пахмельнік на досьвітку давіцца пастай зубною
а ў лесе пайшлі сыраежкі і пляшкі ад піва

а сэрца выпісвае сальты – куды акрабату!
а думкі хістае – куды там старыя трамваі!
пра тую якая бяз цукру ўжывае гарбату
і без алказэлыцэру зранку ваду спажывае

свiтаньне павiсьне над плотам цввiрозае ў дошку
нябесны мабiльнiк зайграе на зорнай трубе
а ў горадзе горача горача быццам у ложку
з табою і пуста бы ў ложку калі безь цябе

(сто пудоў адзіноты)

I just called to say I love you
Stevie Wonder

сто пудоў адзіноты больш чым пацягне ліфт
за акном то зьліва то пролівень то залева
ходзяць думкі налева і ўлева схіляюць шрыфт
і пішу пачынаючы з рыфмаў справа налева

сёння дзень і ноч пагадзіліся на нічыю
і ніякай нябеснай манны максимум манка
а назаўтра вечар з раніцы зуб даю
гэта восень будзе вільготнай як німфаманка

гэта восень будзе вільготнаю сто пудоў
нібы горла не прасыхацьме да небакраю
але будзь я нават нэграм пахілых гадоў
я вазьму тэлефон і скажу што цябе кахаю

@@@

ты ведаеш хто такія боб дылан і дылан томас
я ведаю толькі тое што я твой верны фанат
што я – калі я з табою – бываю ручны як тормаз
а ты са мною – самай ручною з усіх на сьвеце гранат

што я з табою маленькі і голы нырэц з абтоку шры-ланка
калі ты здымаеш нумар і майткі хоць я далёка ня бог
маланка тваёй сукенкі нібы шаравая маланка
б'е электрычным токам па палыцах і па зубох

што мы збіраемся пазлам бываем плазмай і плазам
што я кладуся а ты сядзіш на мне нібы наркаман
і чуючы твае словы: чакай давай кончым разам
хто скажа што мы дачытваем адзін на дваіх раман

Зьмест

Ехай казачнік-байкер...

1. Мьльная опэра

Замест намыленай вяроўкі...
Каб мне першабытны талент – уся пячора...
Да позеху сумна й сонна...
Недалёка з гульнямі да бяды...
Да поўначы восем хвілін...
Вы мне прызначалі спатканьне ля КДБ...
Калі між тлуму людзкога...
Блякнуць знакі Задыяка...
Вы ўся – бізнэс-лэдзі, а часам палітык...
Пішу Вам зь yahoo на tut.by...
Жаба душыць мяне...
Ну як выправа й прыезд Вам?..
Ідзе трамвай на Серабранку...
Кажуць, быццам Шагал...
Не шукаць сэнсу ў кнізе...
У асеньнім вятры лавірую...
Каб Вы былі навучэнкай і лезьлі штодня пад колы...
У верасьні хапаюся за неба...
Надзець акуляры й на лісьці...
Я ўваходзіў заместа дзікага зьвера...

Яшчэ адзін літоўскі дывэртысмант

Ці то сон, ці то новы сполах...

Paetychny zapaviednik...

Zalataja vosien'. Druskieniki...

У кавярні, якую наведваў Бродзкі (ці Троцкі)...

Вершаваны літоўскі нарыс...

Між Летувай і РБ – тэрыторыя нічыя...

2. Восень на вогнішчы

дзень як судны...
Восень зрывае з катушак...
Вечар прыйшоў зьнянацку...
восень. мухі блыталіся ў марлі...
Няма чаго лавіць, апроч...
Кастрычнік усё бяздарней...

Паэты ляцяць у вырай...
Не спалохацца й перакласці...
Млец і зайкацца, і гаварыць банальнасьці...
Плаваць у тумане, бы ў акварыюме...
Гаспадыні едуць на баль, а служкі...
кожнага ранку порцыя кіслароду...
Па-за вокнамі – бы ў запарку...
У каляндар зірнуць – і патрымцець крыху...
Час раскідаць каменье, час...
Адскрабеш пін-код на купленай карце...
Складаю хайку...
“Увесь я не памру”, – сыгналіць верш...
Восень казыча твае запясыці...
Як дажыць да юнацтва й знайсці маладога равесніка?..
дзяўчынка натуе сны...
Спачатку – слова, а потым прыбегла ахова...
Вечар плыве над ракою, як п’яная чаіца...
Спыніся, чым ты заняты?..
А хто гэта там ідзе...
Прагартаўшы жыцьцё настолькі, што ўжо закладку...

Варшаўскі дывэртэсмант

*I n tuшкі, i зь вярэ...
U raniadzielak rajszou zranki u Łazienki...
Прыходзіць да Мар’енштату – нібы ўжываць цытату...
Na vilhotnym uzhorku...
Дзясятая ранку. Кракаўскае Прадмесьце...
Замкнулі “Рыбітву”...
Няма “Рыбітвы” – застаўся Ўніверсытэт...
На кожным кроку чаргуюцца храмы і рэстараны...*

3. Калядны рэп

Зранку ў падворку зьявіцца сьнег...
Выйдзеш на вуліцу – вецер гвалтуе дзяўчатак...
(in memoriam)
Нібы дасланья ў космас лістом прыгатачаным...
(папрыжка зорак)
У правым ніжнім куце чатыры нулі...
Сьнег ідзе. Галубы. Не блакітны, а галубы...
Усім паказаў бы зубы...
Ня п’ецца салодкі воцат, хаця й халява...

Прыпоўз насілу ў хату з...
Ачнуцца ў незнаёмым лесе...
Калі ў сальніцы – на донцы...
Будучы сьнег яшчэ сёлета выпадае...
Сярод шэрага дня...
Муза, скажы мне, як выжыць...
Выбівацца зь сілаў і графіка...
(Адвечным шляхам)
Ці гэта твае пагляды?..
Хтосьці чакае сьвятаў, а хтосьці празьнікаў...
То голяць бароды на радасьць цару...
(Баляда пра трыццаць восьмы тралейбус)
Калядны рэп
Прамакаюць косьці віленскаму ягамосыцю...
Шмат дзівосаў каляднай парою...
(Калядны дар – каляндар)
Калі словы скончацца ў тосьце...
Калі ні ўзораў на шкле, ні белай віхуры...
Як жадаеш Ты (зь Леанарда Коэна)

Ліпеньскі дывэртысмант

*цёмра доўгачакана і неспадзеўна...
вось яно заўтра – сеньня дайшло да краю...
больш нічога не адбываецца...
шчасьце й дажджы табе выпадаюць блокамі...
дзе выбухаюць новыя галерэі...
таварыства ананімных працаголікаў...
даўно мінулыя рэчы прыходзяць у сны вар'яту...
не патэлефануеш у звон...
дзень ад сонца і траваў цяжкі й павохны...*

4. Et si tu n'existais pas...

бо сакавік разносіць па лёгкіх сваю праказу...
невядомыя кветкі паўзуць на сьвятло з вазоніка...
(дождж запой і вясёлка)
(на дарозе)
сонца схавала праменьне ў тваім настроі...
дзьве лыжкі солі на шклянку цёплага мора...
закруціліся зоры – як міла зь іхнага боку...
ён гаварыў ёй дурноты ён дарыў ёй канвалі...
веру ў прагнозы надвор'я...

(Et si tu n'existais pas...)
лѣс цалуе цябе ў шчаку...
ты ўмееш гадаць бяз кавы...
у горадзе гарача быццам у ложку вясною...
сто пудоў адзіноты...
ты ведаеш хто такія...

КАМУНІКАТ.ORG